

The Mediation Role of Emotion Control in Explaining the Causal Relationship between Parent and Peer Attachment with Social Anxiety in Adolescents

Abstract

The purpose of this study was to investigate the mediating role of emotion control in the relationship between parent and peer attachment with adolescents' social anxiety. The method of the present study was descriptive- correlation and applied in terms of purpose. The statistical population included all secondary school adolescents in Tehran, numbering 236,000, who were studying in the 2020-21 academic year. The study samples consisted of 568 students (303 girls and 265 boys) who were selected by a multi-stage cluster sampling method, then completed the inventory of parent and peer attachment (IPPA), emotion control questionnaire (ECQ2) and social phobia inventory (SPIN). Ultimately, the data was analyzed using AMOS 24 software and a structural equation modeling method. Results indicated there was a negative and significant relationship ($P < 0.01$) between parent and peer attachment with social anxiety in adolescents. Also, the relationship between emotion control and social anxiety was positive and significant ($P < 0.01$) and adolescents' emotion control was significantly mediated between parent and peer attachment with social anxiety ($P < 0.01$). The results of this study emphasize the quality of relationships with parents and peers as supportive sources that can play a prominent role in reducing adolescent social anxiety.

Keywords: Social Anxiety, Parent Attachment, Peer Attachment, Emotion Control.

Extended Abstract

Aim: Social anxiety disorder is among the most common anxiety disorders in adolescence that disrupts adolescents' normal activities and threatens their future through pervasive consequences and secondary complications (Knappe, Sasagawa & Creswell, 2015). This disorder is often characterized by avoidance motivations (Blay, Keshet, Friedman & Gilboa-Schechtman, 2021). Therefore, the intense fear of being criticized persuades socially anxious individuals to control their negative emotions in socially threatening situations using inflexible emotion regulation strategies, such as rumination and emotional inhibition (Golombek, Lidle, Tuschen-Caffier, Schmitz & Vierrath, 2020). Since emotional dysregulation plays a transdiagnostic role in adolescents' psychological disorders, it is of paramount importance to specify the developmental variables that induce social anxiety symptoms with the evolution of emotion regulation strategies (Brenning, Soenens, Vansteenkiste, De Clercq & Antrop, 2022; Herd, King-Casas & Kim-Spoon, 2020). According to the literature, insecure attachment style is a powerful factor that plays an underlying role in predicting social anxiety symptoms (Yu, Liu, Song, Fan & Zhang, 2020) and hinders the attainment of achievements appropriate to each developmental stage through dysfunctions in the neural structures of emotion regulation (Gardner, Zimmer-Gembeck & Campbell, 2020; Mikulincer & Shaver, 2019). Additionally, the priority of the peer group during adolescence and the expansion of attachment bonds from parents to peers cause unpleasant social experiences with peers and the lack of social support from friends to drastically amplify the risk of social anxiety (Chiu, Clark & Leigh, 2021; Weymouth et al., 2019). The development and persistence of psychological disorders result from the continuous interaction of underlying environmental factors with cognitive and emotional exacerbating factors (Besharat, Ranjbar Shirazi, Hafezi & Ranjbari, 2019), and identifying these pathways can effectively improve prevention and treatment programs. Since there is no study on the relationship between peer attachment and social anxiety and the research background related to this disorder in the adolescent population is very limited, the present study aimed to investigate the mediational role of emotion control in the relationship between attachment to parents and peers and social anxiety in adolescents.

Methodology: This study was based on a descriptive and correlational method. The studied statistical population consisted of all secondary high school adolescent students who were studying in Tehran in the second half of the 2020-2021 academic year. From the study population of 236,000 people, 568 students (265 boys and 303 girls) were selected by the multi-stage cluster sampling method and answered the inventory of parent and peer attachment (IPPA), emotion control questionnaire (ECQ2), and social phobia inventory (SPIN). The collected data were analyzed with the structural equation modeling method using 24AMOS software.

Results: The fit indices in the structural model analysis indicated an acceptable fit of the collected data with the proposed model of the study. The path analysis findings showed a negative and significant total path coefficient between attachment to parents ($\beta = -0.376$, $P < 0.001$) and peers ($\beta = -0.211$, $P < 0.001$) with adolescents' social anxiety. In addition, emotion control negatively and

significantly mediated the relationship between attachment to parents ($\beta = -0.218$, $P < 0.001$) and peers ($\beta = -0.095$, $P < 0.001$) with adolescents' social anxiety.

Conclusion: The results of this study emphasize the positive effect of emotion control on adolescents' social anxiety, indicating that parents and peers are the essential symbols of attachment during adolescence, playing a decisive role in predicting social anxiety in adolescents, despite appearing in different developmental periods. Although the problems of social anxiety during adolescence are partly caused by the immature neural structure of emotion regulation, insecure attachment to parents and insecure perception about peers are important etiological factors that cause the persistence of social anxiety symptoms with emotional regulation impairment. Since previous studies support the protective role of social support and emotional competence in the psychological well-being of adolescents (Li, Yao & Liu, 2021; Lindsey, 2021), the findings of this study provided new grounds for developing the fundamental knowledge of this disorder by highlighting the positive effect of the perception of alienation from parents and peers and maladaptive strategies of emotion control in adolescents' social anxiety. Therefore, the outcomes of this study can underpin the expansion of future research and help psychologists formulate prevention and treatment programs tailored to the adolescent population.

Keywords: *Social Anxiety, Parent Attachment, Peer Attachment, Emotion Control*

References

- Besharat, M. A., Ranjbar Shirazi, F., Hafezi, E., & Ranjbari, T. (2019). Emotion regulation difficulties and attachment styles in patients and normal samples. *Thoughts and Behavior in Clinical Psychology*, 13(47), 77-87. https://jtbcp.roudehen.iau.ir/article_1426.html (in Persian).
- Blay, Y., Keshet, H., Friedman, L., & Gilboa-Schechtman, E. (2021). Interpersonal motivations in social anxiety: Weakened approach and intensified avoidance motivations for affiliation and social-rank. *Personality and Individual Differences*, 170, 110449. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110449>
- Brenning, K., Soenens, B., Vansteenkiste, M., De Clercq, B., & Antrop, I. (2022). Emotion regulation as a transdiagnostic risk factor for (non)clinical adolescents' internalizing and externalizing psychopathology: investigating the intervening role of psychological need experiences. *Child Psychiatry and Human Development*, 53(1), 124-136. <https://doi.org/10.1007/s10578-020-01107-0>
- Chiu, K., Clark, D. M., & Leigh, E. (2021). Prospective associations between peer functioning and social anxiety in adolescents: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, 279, 650-661. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.10.055>
- Gardner, A.A., Zimmer-Gembeck, M.J., & Campbell, S.M. (2020). Attachment and emotion regulation: A person-centred examination and relations with coping with rejection, friendship closeness, and emotional adjustment. *The British Journal of Developmental Psychology*, 38(1), 125-143. <https://doi.org/10.1111/bjdp.12310>
- Golombek, K., Lidle, L., Tuschen-Caffier, B., Schmitz, J., & Vierrath, V. (2020). The role of emotion regulation in socially anxious children and adolescents: A systematic review. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 29(11), 1479-1501. <https://doi.org/10.1007/s00787-019-01359-9>
- Herd, T., King-Casas, B., & Kim-Spoon, J. (2020). Developmental changes in emotion regulation during adolescence: Associations with socioeconomic risk and family emotional context. *Journal of Youth and Adolescence*, 49(7), 1545-1557. <https://doi.org/10.1007/s10964-020-01193-2>
- Knappe, S., Sasagawa, S., & Creswell, C. (2015). Developmental epidemiology of social anxiety and social phobia in adolescents. In: Ranta, K., La Greca, A., Garcia-Lopez, L.J., Marttunen, M. (eds). *Social anxiety and phobia in adolescents: Development, manifestation and intervention strategies*, 39-70. Springer International Publishing: London. https://psycnet.apa.org/doi/10.1007/978-3-319-16703-9_3
- Li, J., Yao, M., & Liu, H. (2021). From social support to adolescents' subjective well-being: the mediating role of emotion regulation and prosocial behavior and gender difference. *Child Indicators Research*, 14(1), 77-93. <https://doi.org/10.1007/s12187-020-09755-3>
- Lindsey E. W. (2021). Emotion regulation with parents and friends and adolescent internalizing and externalizing behavior. *Children*, 8(4), 299. <https://doi.org/10.3390/children8040299>
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2019). Attachment orientations and emotion regulation. *Current Opinion in Psychology*, 25, 6-10. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2018.02.006>
- Weymouth, B. B., Fosco, G. M., Mak, H. W., Mayfield, K., LoBraico, E. J., & Feinberg, M. E. (2019). Implications of interparental conflict for adolescents' peer relationships: A longitudinal pathway through threat appraisals and social anxiety symptoms. *Developmental Psychology*, 55(7), 1509-1522. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/dev0000731>
- Yu, Y., Liu, S., Song, M., Fan, H., & Zhang, L. (2020). Effect of parent-child attachment on college students' social anxiety: A moderated mediation model. *Psychological Reports*, 123(6), 2196-2214. <https://doi.org/10.1177/0033294119862981>

نقش واسطه‌ای مهار هیجانی در تبیین رابطه علی بین دلبستگی به والدین و همسالان با اضطراب اجتماعی در نوجوانان

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی نقش واسطه‌ای مهار هیجان در رابطه بین دلبستگی به والدین و همسالان با اضطراب اجتماعی نوجوانان انجام گرفت. روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی و به لحاظ هدف کاربردی بود. جامعه آماری شامل کلیه نوجوانان مقطع دوم متوسطه شهر تهران به تعداد ۲۳۶۰۰ نفر بود که در نیمه دوم سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ مشغول به تحصیل بودند. حجم نمونه مورد مطالعه شامل ۵۶۸ دانش‌آموز (۳۰۳ دختر و ۲۶۵ پسر) بود که به شیوه نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب و به پرسشنامه‌های دلبستگی به والدین و همسالان (IPPA)، مهار هیجان (ECQ2) و هراس اجتماعی (SPIN) پاسخ دادند. در نهایت تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار AMOS۲۴ و روش مدل‌یابی معادلات ساختاری صورت گرفت. بر اساس یافته‌ها هم دلبستگی به والدین و هم دلبستگی به همسالان با اضطراب اجتماعی نوجوانان رابطه منفی و معنادار داشت ($P < 0/01$)، همچنین رابطه بین مهار هیجانی با اضطراب اجتماعی نوجوانان مثبت و معنادار بود ($P < 0/01$) و مهار هیجانی توانست به صورت معناداری ($P < 0/01$) رابطه بین دلبستگی به والدین و همسالان با اضطراب اجتماعی نوجوانان را میانجی‌گری کند. نتایج این مطالعه کیفیت رابطه با والدین و همسالان را به عنوان منابع حمایت‌کننده‌ای که می‌توانند نقشی برجسته در کاهش اضطراب اجتماعی نوجوانان داشته باشند مورد تأکید قرار می‌دهد.

واژگان کلیدی: اضطراب اجتماعی، دلبستگی به والدین، دلبستگی به همسالان، مهار هیجان.

۱. مقدمه

ترس و نگرانی، احساساتی طبیعی هستند که به ما در سازش با پستی و بلندی‌های زندگی کمک می‌کنند اما این احساسات گاهی می‌توانند مغلوب‌کننده باشند و منجر به بروز اختلالات اضطرابی گردند (فرناندز، ۲۰۱۷) که به خاطر بیش‌ازاندازه بودن یا تداوم داشتن در طی زندگی، با ترس و اضطرابی که ناشی از استرس هستند یا به لحاظ رشدی بهنجار تلقی می‌گردند تفاوت دارند (راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی، ۲۰۱۳). بر اساس پیشینه‌های پژوهشی، شیوع اختلالات اضطرابی در نوجوانی از دوران بزرگسالی متفاوت است و از جمله اختلالات این دسته که با فراوانی بیشتری در دوره نوجوانی روی می‌دهد اختلال اضطراب اجتماعی (هراس اجتماعی)^۱ است (تسین، رینارت، ژاک و زدانویچ، ۲۰۱۴). پنجمین مجموعه تشخیصی و آماری انجمن روان‌پزشکی آمریکا (۲۰۱۳) نرخ شیوع اختلال اضطراب اجتماعی را در مردم آمریکا حدود ۷ درصد اعلام می‌کند و اعلام می‌دارد که مشکلات به وجود آمده در اثر این اختلال فراگیرتر از سایر فوبیها بوده و نابسامانی بیشتری را در فعالیت‌های عادی فرد به وجود می‌آورد. همچنین بررسی همه‌گیرشناسی اختلال اضطراب اجتماعی در دانش‌آموزان نوجوان ایرانی نشان می‌دهد، شیوع این اختلال در کل ۱۸/۸ درصد و در دانش‌آموزان دختر نسبت به پسرها بیشتر است. شدت این اختلال در ۱۲/۲ درصد افراد متوسط، در ۴/۹ درصد افراد شدید و در ۱/۷ درصد افراد بسیار شدید می‌باشد (حیدری زاده، فرج‌الهی و اسماعیلی، ۱۳۹۶).

1- Fernandez

2- Diagnostic and statistical manual of mental disorders

3- social anxiety disorder (social phobia)

4- Tassin, Reynaert, Jacques & Zdanowicz

بررسی سیستماتیک مطالعات مرتبط با اختلال اضطراب اجتماعی در کودکان و نوجوانان حاکی از آن است که اضطراب اجتماعی بالا، با مشکلات تنظیم هیجان از جمله اجتناب اجتماعی، افکار منفی تکرارشونده، سوگیری در تفسیر اطلاعات اجتماعی و ابراز هیجانی کمتر همراه می‌گردد (گلمبک، لیدل، توشن-کافیر، اشمیتز و ویرث؛ ۲۰۲۰). از این رو این اختلال با انگیزه‌های اجتنابی بیشتر و تقرب‌جویی کمتر در حوزه‌های بین فردی مشخص می‌شود (بلی، کشت، فریدمن و گیلیو-اشکمن؛ ۲۰۲۱) و بخصوص در افراد جوان، ترس شدید از مورد انتقاد قرار گرفتن و اجتناب از انجام فعالیت در حضور دیگران را به همراه دارد (اندروماهی، دیمیتار؛ ۲۰۱۴) که می‌تواند با کاهش شدید کیفیت زندگی، نوجوانان (آلمقن؛ ۲۰۲۱) را در خطر عوارض ثانویه از قبیل اختلالات افسردگی، مصرف مواد و اختلالات جسمانی شکل قرار دهد (کناپ، ساساگوا و کرسول؛ ۲۰۱۵).

بر اساس تحقیقات پژوهشی، خطر شکل‌گیری اختلال اضطراب اجتماعی با سبک دلبستگی ناایمن و تجارب اجتماعی ناخوشایند با همسالان افزایش می‌یابد (نورتن و ابوت؛ ۲۰۱۷). از آنجاکه در طول نوجوانی روابط همسالان در اولویت قرار می‌گیرد، طرد و قربانی شدن توسط همسالان (چیو، کلارک و لی؛ ۲۰۲۱) و حمایت کمتر دوستان، با اضطراب اجتماعی بیشتری همراه می‌گردد (ویموث و همکاران؛ ۲۰۱۹)؛ از سوی دیگر دلبستگی ناایمن به والدین، اضطراب نوجوانان از مورد تمسخر قرار گرفتن را افزایش می‌دهد (وو، هوانگ، ونگ و چن؛ ۲۰۱۹) و پذیرش کمتر والدین رابطه منحصر به فردی با تجربه اضطراب اجتماعی دارد (یف؛ ۲۰۱۸).

ریشه‌های نظریه دلبستگی در چندین نگارش اولیه جان بالبی^۱ (۱۹۶۹) و تعریف مری اینزورث^۲ (۱۹۷۸) از تفاوت‌های فردی دلبستگی واقع شده است (به نقل از کریتندن؛ ۲۰۱۷). در این نظریه، رشد انسان به‌عنوان فرایندی از برقراری و تداوم دلبستگی با نخستین نمادهای دلبستگی و دیگر افراد مهم در نظر گرفته می‌شود. کودک در حال رشد پیوندهایی را فراتر از قلمرو اولیه خود با افرادی که در جوامع گسترده‌تر هستند برقرار می‌سازد و تحولات نوجوانان، دلبستگی آن‌ها را از خانواده به همسالان انتقال می‌دهد. بر اساس سبک‌های دلبستگی، کودکی که دلبسته ایمن است، یک بازنمایی درونی از خودی دوست‌داشتنی و دیگرانی مراقبت‌کننده دارد که برای او امکان تعاملات لذت‌بخش متناوب و کاوش هیجان‌انگیز در دنیایی جالب را ممکن می‌سازد؛ اما کودکی که دلبسته ناایمن است، الگویی درونی از خودی که ارزشمند و دوست‌داشتنی نیست پرورش داده و دیگران را غیرقابل‌پیش‌بینی و بی‌تفاوت می‌انگارد (گومز؛ ۱۹۹۷).

واکاوی پژوهش‌های طولی حکایت از نقش پیش‌بینی‌کننده سبک دلبستگی کودکی در میزان سازگاری، روان‌رنجوری (یانگ، سیمپسون، کرسکوویس، هیولزنتز و فلک؛ ۲۰۱۹)، تنهایی و اضطراب اجتماعی دوران بزرگسالی دارد (فرانسون، گرانکوویست، مارسیشکو، هاگکول و بوهلن؛ ۲۰۱۶). همچنین مطالعات روان‌شناختی نوجوانان نشان می‌دهند دلبستگی ناایمن به والدین با علائم اضطرابی (ساعدی و اقدسی، ۱۳۹۷) و مشکلات رفتاری-هیجانی رابطه مستقیم دارد (الدفیلد، هامفری و هیبرن؛ ۲۰۱۶)؛ از سوی دیگر کاهش دلبستگی به همسالان با کاهش عزت‌نفس و تجربیات سوء‌استفاده بیشتر در اوایل نوجوانی همراه شده (جو و لی؛ ۲۰۱۸).

1. Golombek, Lidle, Tuschen-Caffier, Schmitz & Vierrath

2. Blay, Keshet, Friedman & Gilboa-Schechtman

3. Andromahi & Dimitar

4. Alsamghan

5. Knappe, Sasagawa & Creswell

6. Norton & Abbott

7. Chiu, Clark & Leigh

8. Weymouth et al.

9. Wu, Huang, Wang & Chen

10. Yaffe

11. John Bowlby

12. Mary D. S. Ainsworth

13. Crittenden

14. Gomez

15. Young, Simpson, Griskevicius, Huelsnitz & Fleck

16. Fransson, Granqvist, Marciszko, Hagekull & Bohlin

17. Oldfield, Humphrey & Hebron

18. Ju & Lee

و امکان بروز مشکلات درونی سازی، افسردگی و اضطرابی را افزایش می‌دهد (گوریس، ۲۰۱۶). از آنجا که نوجوانان تلاش می‌کنند جایگاه و جهان‌بینی خود از زندگی را بر اساس تغییراتی که در روابط خانواده و حلقه‌های اجتماعی آن‌ها رخ داده بنا سازند (فرناندز، ۲۰۱۷)، دلبستگی به والدین و همسالان می‌تواند با کاهش واکنش‌های آسیب‌رسان نسبت به رویدادهای تنش‌زا (آرمسدن و گرینبرگ، ۱۹۸۷)، پیش‌بینی کننده سلامت روانی نوجوانان در جنبه‌های گوناگون زندگی باشد (الدفیلد، هامفری و هیبرن، ۲۰۱۶).

مطالعات نشان می‌دهند، عمده تلاش‌های مدیریت هیجانی در افراد مبتلا به اضطراب اجتماعی در جهت به حداقل رساندن نظارت دیگران در طی تعاملات اجتماعی است (فارمر و کاشدان، ۲۰۱۲)، از این رو یکی دیگر از عناصر مرتبط با اختلال اضطراب اجتماعی، مهار هیجان بالا و انعطاف‌پذیری هیجانی کمتر می‌باشد (گودمن، کاشدان و امام اقلو، ۲۰۲۱). اگرچه مهار عاطفی خوب می‌تواند با نشخوارگری^۱ و سرکوب هیجان^۲ کمتر همراه می‌شود، ظرفیت اندک نوجوانان در بازداری توجه و واکنش به اطلاعات عاطفی منحرف‌کننده موجب نقص مهار عاطفی کارآمد نسبت به دوران کودکی و بزرگسالی می‌گردد (اشوایزر، گاتلیب و بلیکمور، ۲۰۲۰)؛ در نتیجه نوجوانان با به‌کارگیری راهبردهای ناسازگارانه‌ای مانند نشخوارگری، اجتناب و سرکوب هیجان، به‌زیستی اجتماعی ضعیف‌تر و علائم اضطرابی بیشتری را تجربه می‌کنند (شافر، نامن، هولمز، توشن-کافیر و سمسون، ۲۰۱۷؛ چرونسکی و هانت، ۲۰۱۹) که رابطه‌ای مستقیم با میزان علائم روان‌شناختی آن‌ها دارد (آلدو، جزایری، گلدین و گراس، ۲۰۱۴).

با تعریف تنظیم هیجان به‌عنوان فرایندهای خودتنظیمی که موجب ارتقاء شایستگی رفتاری می‌گردند، درک این مسئله برای ما تسهیل می‌شود که چرا تنظیم هیجان به‌عنوان یک عامل مهم از سازگاری فردی و شایستگی اجتماعی در نظر گرفته شده و چرا پرخاشگری و کناره‌گیری اجتماعی اغلب به‌عنوان بد تنظیمی هیجانی تلقی می‌گردند (تامپسون، ۲۰۱۱). در این راستا راجر و نشوور^۳ در سال ۱۹۸۷، چهار عامل مهار هیجان را توصیف کردند که شامل مرور ذهنی^۴ (نشخوارگری)، بازداری هیجانی^۵ کنترل پرخاشگری^۶ و کنترل خوش‌خیم^۷ می‌باشد. آن‌ها مهار هیجان را به‌عنوان تمایل به بازداری ابراز واکنش‌های هیجانی تعریف کردند و اذعان داشتند که مهار هیجان می‌تواند از طریق به تأخیر انداختن ترمیم هیجانی در برانگیختگی خودکار، افراد را نسبت به بیماری‌های مرتبط با استرس مستعد سازد (به نقل از راجر و نجاریان، ۱۹۸۹). راجر و همکاران (۱۹۹۶) دریافتند، نشخوارگری و بازداری هیجانی به‌عنوان دو بعد نسبتاً مستقل از یک سبک هیجانی قابل‌شناسایی می‌باشند (به نقل از راجر، دی اسکریمن، بارل و فوربز، ۲۰۱۱) که به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای با حوزه کنترل بین فردی رابطه معکوس داشته (راجر و نجاریان، ۱۹۸۹) و می‌توانند پیش‌بینی کننده وضعیت سلامتی ضعیف‌تر افراد باشند. همچنین کنترل پرخاشگری و کنترل خوش‌خیم، بخشی از مجموعه برون‌گرایی را تشکیل می‌دهند که با رفتار تکانشی رابطه معکوس دارند و از یکدیگر به‌واسطه ماهیت عمدتاً تهاجمی کنترل پرخاشگری متمایز می‌گردند (راجر و همکاران، ۲۰۱۱).

1. Gorrese
2. Armsden & Greenberg
3. Farmer & Kashdan
4. Goodman, Kashdan & İmamoğlu
5. affective control
6. rumination
7. emotion suppression
8. Schweizer, Gotlib & Blakemore
9. Schäfer, Naumann, Holmes, Tuschen-Caffier & Samson
10. Chervonsky & Hunt
11. Aldao, Jazaieri, Goldin & Gross
12. Thompson
13. Roger & Neshoever
14. rehearsal
15. emotional inhibition
16. aggression control
17. benign control
18. Roger & Najarian
19. Roger, de Scremin, Borril & Forbes

با توجه به این مهم که تنظیم هیجان ناکارآمد در اختلالات روان‌شناختی نوجوانان نقش فرا تشخیصی دارد (برنینگ، سوننز، وستین کیستین، دی کلرک و انتروپ؛ ۲۰۲۲)، شفاف‌سازی تفاوت‌های فردی در تغییرات تحولی تنظیم هیجان سزاوار توجه بیشتری است (هرد، کینگ-کازس و کیم-اسپون؛ ۲۰۲۰). تحقیقات نشان می‌دهند، جهت‌گیری دلبستگی اهمیت زیادی در سلامت و تنظیم هیجان دارد و دلبستگی نایمن به دلیل نقصی که در ساختار عصبی تنظیم هیجان ایجاد می‌کند (میکولینسر و شیور؛ ۲۰۱۹)، یکی از مهم‌ترین عوامل خطر برای دستاوردهای ضعیف در طی دوران رشد می‌باشد (گاردنر، زیمر-گمبک و کمپبل؛ ۲۰۲۰). دلبستگی نایمن با والدین در نوباوگی، پیش‌بینی کننده روابط دوستانه نایمن‌تر در نوجوانی بوده (گیرمه، جونز، فلک، سیمپسون و اورال؛ ۲۰۲۱) و از طریق دشواری در تنظیم هیجان، خطر ابتلا به اختلالات اضطرابی، وسواس و افسردگی را افزایش می‌دهد (بشارت، رنجبر شیرازی، حافظی و رنجبری، ۱۳۹۷). با این وجود رابطه مثبت دلبستگی ایمن به همسالان با رفتارهای جامعه پسند در دوران نوجوانی موجب شده که محققان اهمیت روابط سالم با همسالان را به‌عنوان یک عامل حمایتی قدرتمند در ارتقاء سلامت هیجانی و کاهش مشکلات روان‌شناختی نوجوانان مورد تأکید قرار دهند (شوپس، موناکو، کوتولی و مونتویا-کاستیا؛ ۲۰۲۰). افراد دلبسته نایمن، در مقابله با تهدیدهای هیجانی اغلب از راهبردهای بیش تنظیم‌کننده^۷ (مانند نشخوارگری و تمرکز بر خود^۸) و کم تنظیم‌کننده‌ای^۹ (مانند سرکوب هیجان و اجتناب از نزدیک شدن به دیگران)^{۱۰} استفاده می‌کنند که منجر به روابط نایمن دوستانه، به‌کارگیری هرچه بیشتر راهبردهای غیر انطباقی در موقعیت‌های تهدیدکننده (گیرمه و همکاران، ۲۰۲۱) و اضطراب اجتماعی بیشتر در دوران نوجوانی می‌گردد (غضنفری و ندری، ۱۳۹۸). در نتیجه اضطراب اجتماعی حاصل تعامل مداوم بدتنظیمی هیجانی با سبک دلبستگی نایمن می‌باشد که در بروز سایر علائم روان‌شناختی نیز نقش برجسته‌ای دارند (لوچک و همکاران؛ ۲۰۲۱).

بر اساس مطالبی که تاکنون مورد بررسی قرار گرفتند، دلبستگی به والدین و همسالان نقش مؤثری در مشکلات روان‌شناختی نوجوانان ایفا می‌کنند. از آنجاکه اضطراب اجتماعی یکی از شایع‌ترین مشکلات اضطرابی در دوران نوجوانی است که با سبک دلبستگی و بدتنظیمی هیجانی همبستگی چشمگیری دارد، در این مطالعه بر آن شدیم تا با توجه به خلأ مطالعاتی در زمینه کیفیت روابط با همسالان و سبک‌های ترجیحی مهار هیجان، نقش واسطه‌ای مهار هیجانی در رابطه بین دلبستگی به والدین و همسالان با اضطراب اجتماعی نوجوانان را از طریق ۵ فرضیه مورد بررسی قرار دهیم: (۱) دلبستگی به والدین در نوجوانان اضطراب اجتماعی را پیش‌بینی می‌کند. (۲) دلبستگی به همسالان در نوجوانان اضطراب اجتماعی را پیش‌بینی می‌کند. (۳) مهار هیجانی در نوجوانان اضطراب اجتماعی را پیش‌بینی می‌کند. (۴) مهار هیجانی در نوجوانان رابطه بین دلبستگی به والدین و اضطراب اجتماعی را میانجی‌گری می‌کند. (۵) مهار هیجانی در نوجوانان رابطه بین دلبستگی به همسالان و اضطراب اجتماعی را میانجی‌گری می‌کند.

1- Brenning, Soenens, Vansteenkiste, De Clercq & Antrop

2- Herd, King-Casas & Kim-Spoon

3- Mikulincer & Shaver

4- Gardner, Zimmer-Gembeck & Campbell

5- Girmé, Jones, Fleck, Simpson & Overall

6- Schoeps, Mónico, Cotoí & Montoya-Castilla

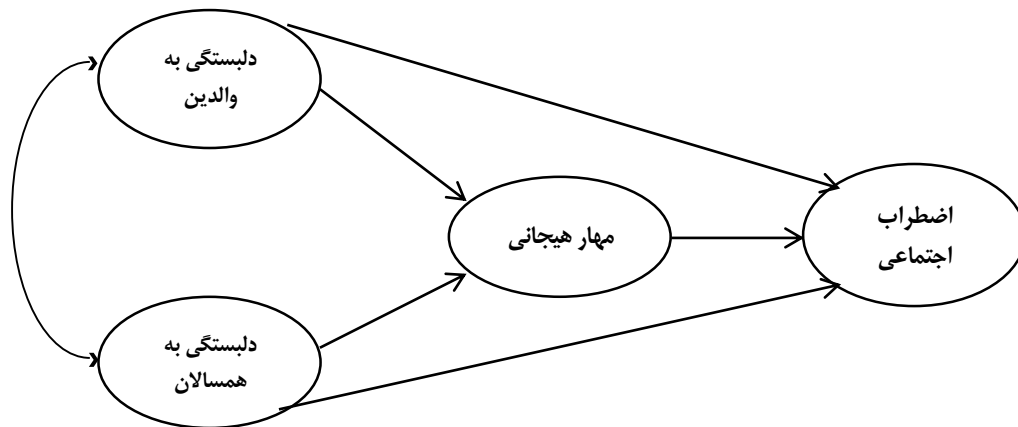
7- hyper-regulation

8- being self-focused

9- hypo-regulation

10- disengaging from close others

11- Lewczuk et al.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

۲. روش

۱-۲. جامعه آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بود که به صورت معادلات ساختاری، روابط بین متغیرها را مورد بررسی قرار داد. جامعه مورد مطالعه دربرگیرنده ۲۳۶۰۰۰ نوجوانی بود که در نیمه دوم سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ در مقطع متوسطه دوم شهر تهران مشغول به تحصیل بودند. از نقطه نظر کاف و مارکولایدز (۱۳۹۳) در مدل‌یابی معادلات ساختاری به ازای هر پارامتر می‌توان بین ۵ تا ۳۵ نمونه در نظر گرفت. در این مطالعه با احتساب سیزده خطای نشانگر، یک خطای کوواریانس، پنج مسیر و دو خطای درون‌زای نهفته ۲۱ پارامتر شناسایی شد؛ سپس با در نظر گرفتن ۲۷ آزمودنی در ازای هر پارامتر، حجم نمونه ۵۶۸ نفر برآورد گردید که از این میان ۲۶۵ پسر و ۳۰۳ دختر بر اساس نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب و وارد مطالعه شدند. بدین منظور پس از اخذ مجوز از اداره آموزش و پرورش کل شهر تهران، از بین مناطق ۱۹ گانه ۳ منطقه و از هر منطقه، ۶ مدرسه به صورت تصادفی انتخاب شدند. با توجه به غیرحضوری بودن مدارس در دوران همه‌گیری ویروس کرونا پس از مراجعه به مدارس مذکور و هماهنگی با مسئولین مدارس، لینک پرسشنامه‌های آنلاین به همراه جزئیات مربوطه به تکمیل پرسشنامه، هدف بنیادی پژوهش و اختیاری بودن شرکت در مطالعه، از طریق مشاوران هر مقطع تحصیلی در گروه‌های کلاسی قرار گرفت. معیارهای ورود به این پژوهش عبارت بودند از رضایت آگاهانه، دامنه سنی بین ۱۵-۱۸ سال و محصل بودن در مقطع متوسطه دوم مدارس منتخب تهران؛ معیارهای خروج از پژوهش شامل نداشتن والد و سن کمتر از ۱۵ و بیشتر از ۱۸ سال بود. جهت رعایت اصول اخلاقی، شرکت در این پژوهش به صورت داوطلبانه و بر اساس رضایت دانش آموزان انجام شد. همچنین برای اطمینان شرکت‌کنندگان از محرمانه بودن پاسخنامه‌ها، اطلاعات شخصی درخواست نگردید.

۲-۲. ابزار سنجش

۲-۲-۱. پرسشنامه هراس اجتماعی^۲ (SPIN)

^۱ Raykov & Marcoulides

^۲ Social Phobia Inventory (SPIN)

این پرسشنامه نخستین بار توسط کانر و همکاران (۲۰۰۰) به منظور ارزیابی علائم بالینی هراس اجتماعی ساخته شد که شامل ۱۷ ماده در سه خرده مقیاس ترس^۶ (۶ ماده)، اجتناب^۷ (۷ ماده) و علائم فیزیولوژیکی^۸ (۴ ماده) می‌باشد و نمره‌گذاری آن بر اساس مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت (اصلاً = ۰ تا بی‌نهایت = ۴) صورت می‌گیرد. سازندگان این ابزار روایی هم‌زمان^۹ آن را از طریق محاسبه ضریب همبستگی کل پرسشنامه هراس اجتماعی با مقیاس اضطراب اجتماعی لایبویتز^{۱۰} (LSAS) ۰/۵۵، با کل مقیاس هراس اجتماعی کوتاه^{۱۱} دیویدسون و همکاران (BSPS) ۰/۵۷ و با خرده مقیاس‌های آن شامل ترس ۰/۶۱، اجتناب ۰/۴۷ و علائم فیزیولوژیکی ۰/۶۶ گزارش کردند که همگی از معناداری بالایی برخوردار بودند؛ همچنین با بررسی ثبات درونی این مقیاس در سه گروه از افراد دارای علائم اضطراب اجتماعی، آلفای کرونباخ^{۱۲} مربوط به کل مقیاس را بین ۰/۸۷ تا ۰/۹۴، خرده مقیاس ترس بین ۰/۶۸ تا ۰/۷۶، اجتناب ۰/۷۱ و علائم فیزیولوژیکی بین ۰/۷۰ تا ۰/۷۳ اعلام کردند (کانر و همکاران، ۲۰۰۰). بررسی روایی و پایایی مقیاس هراس اجتماعی در نمونه بالینی ایرانی نشان می‌دهد روایی همگرایی SPIN با اضطراب فوییک نسخه تجدیدنظر شده چک‌لیست نشانگان ۹۰ سؤالی^{۱۳} (SCL-90-R) و با پرسشنامه خطای شناختی^{۱۴} (CEQ) به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۴۷ و روایی افتراقی SPIN با مقیاس درجه‌بندی حرمت خود^{۱۵} (SERS) و با سیاهه تصویر بدنی^{۱۶} (MBRSQ) به ترتیب ۰/۷۰- و ۰/۴۴- می‌باشد؛ پایایی آن با روش آلفای کرونباخ، ضریب اسپیرمن براون و آزمون باز آزمون به ترتیب ۰/۹۷، ۰/۹۷ و ۰/۸۲ گزارش شده که حاکی از مطلوب بودن ابزار اندازه‌گیری است (حسنوند عموزاده، ۱۳۹۵). در مطالعه حاضر پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌های ترس ۰/۸۳، اجتناب ۰/۸۲، علائم فیزیولوژیکی ۰/۷۶ و برای کل ابزار ۰/۹۲ محاسبه شد.

۲-۲-۲. پرسشنامه دل‌بستگی به والدین و همسالان (IPPA):

آرمسدن و گرینبرگ (۱۹۸۷)، به منظور ارزیابی ادراک نوجوانان از ابعاد عاطفی-شناختی مثبت و منفی روابط با والدین و دوستان نزدیک، به‌ویژه نقش این عوامل در امنیت روان‌شناختی، ابزار دل‌بستگی به والدین و همسالان را ساختند. این مقیاس شامل ۲۴ ماده می‌باشد که ۱۲ ماده ابتدایی ادراک دل‌بستگی به والدین و ۱۲ ماده انتهایی ادراک دل‌بستگی به همسالان را در سه بعد ارتباط، اعتماد و بیگانگی^{۱۷} (۴ ماده برای هر بعد) بر اساس مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت (کاملاً مخالفم = ۱ تا کاملاً موافقم = ۵) موردسجش قرار می‌دهد (به نقل از راه پیمان و شیخ‌الاسلامی، ۱۳۹۵). سازندگان این مقیاس ضریب پایایی آن را از طریق بازآزمایی در فاصله زمانی سه‌هفته‌ای برای مؤلفه دل‌بستگی به والدین ۰/۹۳ و مؤلفه دل‌بستگی به همسالان ۰/۸۶ محاسبه کردند. آن‌ها همچنین روایی این مقیاس در نوجوانان را بر اساس رابطه معنادار متوسط تا زیاد بین نمرات دل‌بستگی به والدین با نمرات خود اجتماعی و خود خانوادگی از مقیاس خودپنداره^{۱۸} تنسی^{۱۹} (TSCS) و اغلب خرده مقیاس‌های پرسشنامه محیط خانواده (FES) و رابطه معنادار دل‌بستگی به همسالان با مفهوم خود اجتماعی (TSCS) و خرده مقیاس آزادی بیان خانواده (FES)، مطلوب گزارش کردند (آرمسدن و گرینبرگ، ۱۹۸۷). رستمی و جوکار

1- Connor et al.

2- fear

3- avoidance

4- physiological symptoms

5- concurrent validity

6- Liebowitz social anxiety scale (LSAS)

7- Brief Social Phobia Scale (BSPS)

8- Cronbach's alpha

9- Symptom Checklist-90-Revised (SCL-90-R)

10- Cognitive Error Questionnaire (CEQ)

11- Self-Esteem Rating Scale (SERS)

12- Multidimensional Body-Self Relations Questionnaire (MBRSQ)

13- Inventory of Parent and Peer Attachment (IPPA)

14- communication, trust and alienation

15- Tennessee Self-Concept Scale (TSCS)

16- Family Environment Scale (FES)

(۱۳۹۶) نیز برای تعیین روایی پرسشنامه، با استفاده از تحلیل عوامل به روش مؤلفه‌های اصلی با چرخش واریماکس^۱، دو عامل اصلی را استخراج کردند. آن‌ها مقدار ضریب KMO را برابر ۰/۸۴ و ضریب کرویت بارلت^۲ را برابر ۰/۳۴۶/۰۳ (p < ۰/۰۰۰۱) به دست آوردند که بیانگر کفایت ماتریس همبستگی پرسشنامه می‌باشد. همچنین با استفاده از آلفای کرونباخ ضریب پایایی پرسشنامه برای بعد دلبستگی به والدین را ۰/۸۳ و برای بعد دلبستگی به همسالان را ۰/۷۵ گزارش کردند. در این مطالعه پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل دلبستگی به والدین و سه خرده مقیاس آن یعنی ارتباط، اعتماد و بیگانگی به ترتیب ۰/۹۲، ۰/۸۲، ۰/۸۵ و ۰/۷۹ و برای کل دلبستگی به همسالان و خرده مقیاس‌های آن به ترتیب ۰/۹۴، ۰/۷۱، ۰/۸۳، ۰/۷۰ محاسبه شد.

۳-۲-۲. پرسشنامه مهار هیجان (ECQ2)

این ابزار در ابتدا توسط راجر و نشوور (۱۹۸۷) ساخته شد و سپس توسط راجر و نجاریان (۱۹۸۹) مورد تجدیدنظر قرار گرفت. این پرسشنامه شامل ۵۶ آیتم می‌باشد که تمایل به مهار هیجان را از طریق چهار خرده مقیاس بازداری هیجانی، نشخوارگری، کنترل پرخاشگری و کنترل خوش‌خیم (۱۴ آیتم برای هر کدام) مورد سنجش قرار می‌دهد. در این مقیاس نمره بالاتر بیانگر مهار هیجانی بیشتر است و نمره‌گذاری برخی سؤالات به صورت معکوس انجام می‌شود. راجر و نجاریان (۱۹۸۹) به منظور برآورد تجانس درونی این ابزار از طریق فرمول کودر-ریچاردسون^۳ ۲۰ به محاسبه ضریب پایایی آن پرداختند و میزان آن را بر اساس مقادیر به دست آمده برای نشخوارگری ۰/۸۶، مهار هیجان ۰/۷۷، کنترل خوش‌خیم ۰/۷۹ و کنترل پرخاشگری ۰/۸۱ رضایت‌بخش و مطلوب دانستند، همچنین اذعان داشتند بررسی روایی هم‌زمان ECQ2 حاکی از رابطه معنادار نشخوارگری با مؤلفه روان‌رنجورخویی پرسشنامه شخصیت آیزنک^۴ (EPQ)، رابطه معکوس معنادار کنترل پرخاشگری با سیاهه خصومت باس-دورکی^۵، رابطه متوسط معنادار کنترل خوش‌خیم با مؤلفه روان‌پریشی EPQ و رابطه معنادار بازداری هیجانی با مؤلفه برون‌گرایی EPQ می‌باشد. نامدار، سراییان و ذیحی حصار^۶ (۱۳۹۸) اذعان داشتند که روایی این پرسشنامه توسط چند تن از متخصصین و اساتید روان‌شناسی بررسی و مورد تأیید قرار گرفته است؛ آن‌ها پایایی این ابزار را با روش آلفای کرونباخ محاسبه و میزان آن را برای ابعاد بازداری هیجانی، کنترل پرخاشگری، نشخوارگری، کنترل خوش‌خیم و کل مهار هیجانی به ترتیب ۰/۶۱، ۰/۷۰، ۰/۶۸، ۰/۷۷ و ۰/۷۰ گزارش کردند. در مطالعه حاضر پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ برای کل ابزار و ابعاد بازداری هیجان، مهار پرخاشگری، نشخوارگری و مهار خوش‌خیم به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۶۹، ۰/۷۵، ۰/۸۰ و ۰/۷۱ محاسبه شد.

۳-۲-۳. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

پس از جمع‌آوری اطلاعات، داده‌های پژوهش با استفاده از نرم‌افزار AMOS ۲۴ و از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری^۸ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

۳. یافته‌ها

۳-۱- توصیف جمعیت شناختی

در این مطالعه ۵۶۸ نوجوان با دامنه سنی ۱۵ تا ۱۸ سال حضور داشتند که ۲۶۵ نفر (۴۶/۴ درصد) از آنان پسر و ۳۰۳ نفر (۵۳/۳ درصد) دختر بودند. در بین شرکت‌کنندگان ۱۰۶ نفر (۴۱/۱ درصد) از پسران و ۲۰۲ نفر (۶۶/۷ درصد) از دختران در پایه دهم، ۸۵ نفر

1- Varimax Rotation

2- Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)

3- Kerovit Bartlett

4- Emotion Control Questionnaire (ECQ)

5- Kuder-Richardson Formula 20

6- Eysenck Personality Questionnaire (EPQ)

7- Buss-Durkee Hostility Inventory

8- Structural Equation Model

(۳۲/۱ درصد) از پسران و ۸۲ نفر (۲۷/۱ درصد) از دختران در پایه یازدهم و ۷۱ نفر (۲۶/۸ درصد) از پسران و ۱۹ نفر (۶/۳ درصد) از دختران در پایه دوازدهم مشغول به تحصیل بودند.

۳-۲. شاخص‌های توصیفی

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشیدگی	ضریب تحمل	تورم واریانس
دلبستگی به والدین: ارتباط	۱۲/۴۶	۳/۱۸	-۰/۴۹	-۰/۵۸	۰/۷۳	۱/۳۷
دلبستگی به والدین: اعتماد	۱۵/۰۷	۳/۸۹	-۰/۷۱	-۰/۰۹	۰/۴۵	۲/۲۲
دلبستگی به والدین: بیگانگی	۱۴/۹۳	۳/۶۹	-۰/۵۶	-۰/۴۶	۰/۳۲	۳/۱۲
دلبستگی به همسالان: ارتباط	۱۲/۱۷	۳/۴۴	-۰/۰۱	-۰/۳۲	۰/۳۲	۳/۱۱
دلبستگی به همسالان: اعتماد	۱۴/۸۷	۳/۷۹	-۰/۷۰	-۰/۲۶	۰/۵۴	۱/۸۶
دلبستگی به همسالان: بیگانگی	۱۴/۷۴	۳/۹۰	-۰/۹۰	-۰/۱۸	۰/۴۶	۲/۱۶
مهار هیجان: بازداری هیجانی	۶/۹۹	۲/۸۸	-۰/۰۱	-۰/۸۷	۰/۷۳	۱/۳۶
مهار هیجان: کنترل پرخاشگری	۵/۷۵	۳/۲۱	-۰/۱۶	-۰/۷۹	۰/۸۰	۱/۲۵
مهار هیجان: نشخوار	۶/۲۳	۳/۱۹	-۰/۲۱	-۰/۰۳	۰/۶۲	۱/۶۱
مهار هیجان: کنترل خوش خیم	۶/۲۱	۳/۰۹	-۰/۲۴	-۰/۷۶	۰/۶۱	۱/۶۳
اضطراب اجتماعی: ترس	۶/۵۸	۲/۱۷	-۰/۷۷	-۰/۰۲	-	-
اضطراب اجتماعی: اجتناب	۸/۶۶	۲/۹۳	-۰/۶۴	-۰/۲۳	-	-
اضطراب اجتماعی: ناراحتی فیزیولوژیک	۴/۱۴	۲/۶۵	-۰/۹۵	-۰/۴۱	-	-

بر اساس جدول ۱، توزیع داده‌های تک متغیری در این پژوهش از طریق ارزیابی مقادیر کشیدگی و چولگی تک تک متغیرها برای همه مؤلفه‌ها در محدوده ± ۲ قرار دارد که بیانگر برقرار بودن مفروضه نرمال بودن توزیع داده‌های تک متغیری در بین داده‌هاست. همچنین بررسی مفروضه هم خطی بودن به کمک عامل تورم واریانس و ضریب تحمل حاکی از برقراری مفروضه هم خطی بودن در بین داده‌های پژوهش حاضر می‌باشد، زیرا مقادیر ضریب تحمل متغیرهای پیش‌بین بزرگ‌تر از ۰/۱ و مقادیر عامل تورم واریانس هر یک از آن‌ها کوچک‌تر از ۱۰ بود. در این پژوهش مفروضه نرمال بودن توزیع داده‌های چند متغیری از طریق تحلیل اطلاعات مربوط به فاصله مهلنوبایس مورد بررسی قرار گرفت و با توجه به شاخص کشیدگی بزرگ‌تر از ۲، پس از ترسیم نمودار باکس پلات و حذف اطلاعات چهار شرکت‌کننده‌ای که تشکیل داده‌های پرت چند متغیری داده بودند، مقادیر چولگی و کشیدگی داده‌های مربوط به فاصله مهلنوبایس ۱/۱۶ و ۱/۲۸ به دست آمد؛ علاوه بر این نمودار هیستوگرام نیز بیانگر برقراری مفروضه نرمال بودن توزیع چند متغیری بعد از حذف داده‌های پرت چند متغیری بود.

جدول ۲. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱. دل‌بستگی به والدین: ارتباط	-												
۲. دل‌بستگی به والدین: اعتماد	۰/۶۱**	-											
۳. دل‌بستگی به والدین: بیگانگی	۰/۵۵**	۰/۶۷**	-										
۴. دل‌بستگی به همسالان: ارتباط	۰/۱۷**	۰/۱۵**	۰/۱۱*	-									
۵. دل‌بستگی به همسالان: اعتماد	۰/۲۹**	۰/۲۵**	۰/۳۲**	۰/۶۲**	-								
۶. دل‌بستگی به همسالان: بیگانگی	۰/۲۷**	۰/۲۷**	۰/۳۵**	۰/۳۴**	۰/۵۰**	-							
۷. مهار هیجان: بازداری هیجانی	۰/۳۱**	۰/۳۰**	۰/۳۶**	۰/۲۵**	۰/۲۶**	۰/۲۲**	-						
۸. مهار هیجان: کنترل پرخاشگری	۰/۲۱**	۰/۲۷**	۰/۲۳**	۰/۱۴**	۰/۲۲**	۰/۱۶**	۰/۲۱**	-					
۹. مهار هیجان: نشخوار	۰/۲۶**	۰/۳۳**	۰/۴۲**	۰/۰۷	۰/۲۶**	۰/۲۱**	۰/۳۲**	۰/۳۱**	-				
۱۰. مهار هیجان: کنترل خوش‌خیم	۰/۳۶**	۰/۳۸**	۰/۴۳**	۰/۱۷**	۰/۲۹**	۰/۲۷**	۰/۳۳**	۰/۳۳**	۰/۴۰**	-			
۱۱. اضطراب اجتماعی: ترس	۰/۲۵**	۰/۳۴**	۰/۴۱**	۰/۰۸	۰/۲۸**	۰/۲۶**	۰/۳۶**	۰/۲۱**	۰/۴۴**	۰/۴۳**	-		
۱۲. اضطراب اجتماعی: اجتناب	۰/۲۹**	۰/۳۳**	۰/۴۲**	۰/۱۹**	۰/۳۵**	۰/۲۸**	۰/۴۲**	۰/۱۸**	۰/۴۱**	۰/۴۵**	۰/۶۸**	-	
۱۳. اضطراب اجتماعی: ناراحتی فیزیولوژیک	۰/۲۳**	۰/۲۹**	۰/۳۸**	۰/۰۷	۰/۲۴**	۰/۲۴**	۰/۲۴**	۰/۲۹**	۰/۳۴**	۰/۳۲**	۰/۶۳**	۰/۵۶**	-

*P<۰/۰۵ و **P<۰/۰۱

جدول ۲ نشان می‌دهد که هر سه مؤلفه دل‌بستگی به والدین و دو مؤلفه اعتماد و بیگانگی دل‌بستگی به همسالان به صورت منفی و در سطح معناداری ۰/۰۱ با مؤلفه‌های سه‌گانه اضطراب اجتماعی همبسته بودند، همچنین مؤلفه ارتباط دل‌بستگی به همسالان تنها با مؤلفه اجتناب اضطراب اجتماعی همبسته بود. بر اساس جدول فوق هر چهار مؤلفه مهار هیجان در سطح معناداری ۰/۰۱ با هر سه مؤلفه اضطراب اجتماعی همبستگی مثبت داشتند.

۳-۳. آزمون فرضیه‌ها

برای آزمون فرضیه‌ها در این مطالعه از روش تحلیل مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شد. این روش در دو مرحله، ابتدا به ارزیابی چگونگی برازش مدل اندازه‌گیری با داده‌های گردآوری‌شده و در ادامه به ارزیابی چگونگی برازش مدل ساختاری با داده‌ها می‌پردازد. هدف مدل اندازه‌گیری، ارزیابی قابلیت هر یک از نشانگرها در سنجش متغیرهای مکنون است. در این پژوهش ۱۳ نشانگر برای انعکاس چهار ساختار مکنون در نظر گرفته شده بود و چگونگی برازش مدل اندازه‌گیری با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی، نرم‌افزار AMOS ۲۴ و برآورد بیشینه احتمال^۳ (ML) ارزیابی شد.

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری

شاخص‌های برازندگی	χ^2	df	χ^2/df	GFI	AGFI	CFI	RMSEA
مدل اولیه	۲۱۷/۷۹	۵۹	۳/۶۹	۰/۹۴۲	۰/۹۱۱	۰/۹۵۰	۰/۰۶۹
نقاط برش	-	-	کمتر از ۳	۰/۹۰ >	۰/۸۵۰ >	۰/۹۰ >	۰/۰۸ <

جدول ۳ نشان می‌دهد که شاخص‌های برازندگی حاصل از تحلیل عاملی تأییدی از برازش قابل قبول مدل اندازه‌گیری با داده‌های گردآوری‌شده حمایت می‌کنند ($\chi^2/df = ۳/۶۹$, $GFI = ۰/۹۴۲$, $CFI = ۰/۹۱۱$, $AGFI = ۰/۹۵۰$ و $RMSEA = ۰/۰۶۹$).

^۱ در این پژوهش نمرات مؤلفه بیگانگی دل‌بستگی به صورت معکوس نمره‌گذاری شده است.

^۲ در این پژوهش دو مؤلفه کنترل پرخاشگری و کنترل خوش‌خیم مهار هیجانی به صورت معکوس نمره‌گذاری شده‌اند.

^۳ Maximum Likelihood

جدول ۴. پارامترهای مدل اندازه‌گیری پژوهش در تحلیل عاملی تأییدی

متغیرها	b	β	SE	t
دلستگی به والدین: ارتباط	۱	۰/۷۷۲		
دلستگی به والدین: اعتماد	۱/۴۱۶	۰/۸۹۲	۰/۰۶۴	۲۲/۰۴**
دلستگی به والدین: بیگانگی	۱/۳۲۴	۰/۸۸۱	۰/۰۶۱	۲۱/۸۷**
دلستگی به همسالان: ارتباط	۱	۰/۶۴۸		
دلستگی به همسالان: اعتماد	۱/۶۲۴	۰/۹۵۶	۰/۱۲۹	۱۲/۵۵**
دلستگی به همسالان: بیگانگی	۰/۹۱۲	۰/۵۲۵	۰/۰۸۰	۱۱/۳۵**
مهار هیجانی: بازداری هیجانی	۱	۰/۴۸۵		
مهار هیجانی: کنترل پرخاشگری	۰/۹۷۰	۰/۴۲۴	۰/۱۳۶	۷/۱۱**
مهار هیجانی: نشخوار	۱/۴۶۲	۰/۶۴۱	۰/۱۶۴	۸/۹۰**
مهار هیجانی: کنترل خوش‌خیم	۱/۴۴۰	۰/۶۶۱	۰/۱۶۰	۹/۰۰**
اضطراب اجتماعی: ترس	۱	۰/۹۲۹		
اضطراب اجتماعی: اجتناب	۱/۰۶۶	۰/۸۶۵	۰/۰۴۰	۲۶/۶۹**
اضطراب اجتماعی: ناراحتی فیزیولوژیک	۰/۵۶۷	۰/۷۴۴	۰/۰۲۶	۲۱/۴۳**

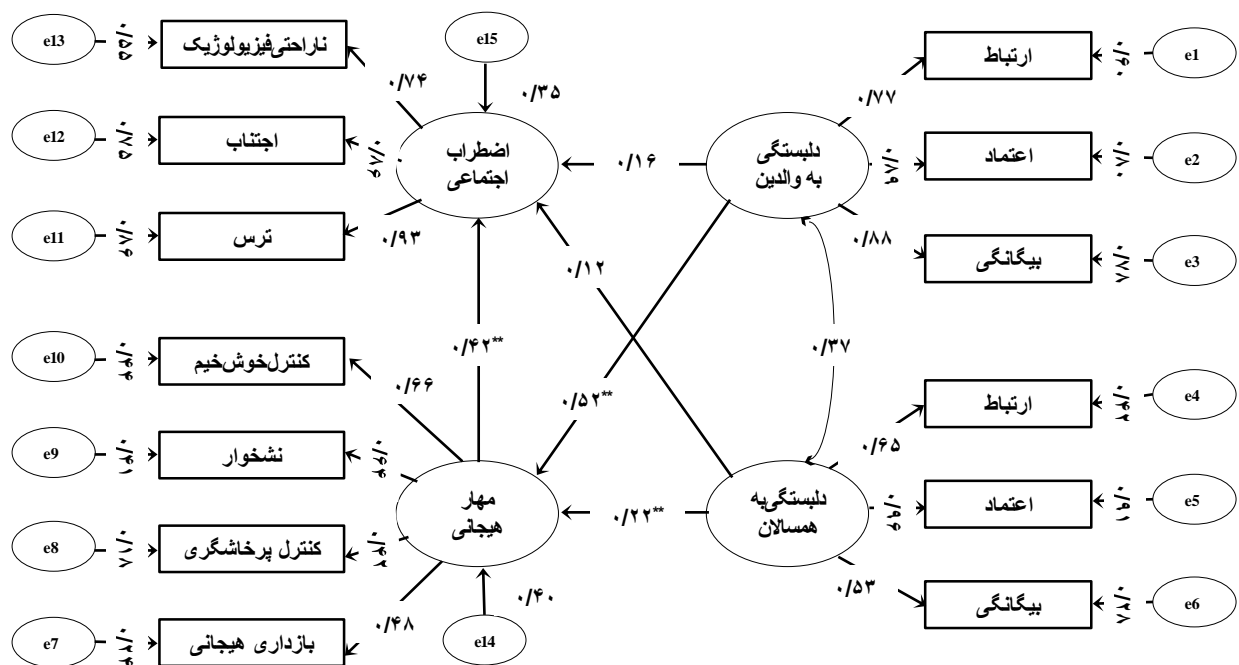
۰/۰۱ < P < ** نکته: بارهای عاملی استاندارد نشده مربوط به نشانگرهای ارتباط، بازداری هیجانی و ترس با عدد ۱ تثبیت شده، بنابراین خطای استاندارد و نسبت بحرانی آن‌ها محاسبه نشده است.

بر اساس جدول ۴ بزرگ‌ترین بار عاملی متعلق به نشانگر اعتماد ($\beta=0/956$) دلستگی به همسالان و کوچک‌ترین بار عاملی متعلق به نشانگر کنترل پرخاشگری ($\beta=0/424$) مهار هیجانی است. بدین ترتیب، همه آن‌ها از توان لازم برای اندازه‌گیری متغیرهای مکنون پژوهش حاضر برخوردار بودند. به دنبال اطمینان از برازش قابل قبول مدل اندازه‌گیری با داده‌های گردآوری شده، برای آزمون مدل ساختاری از روش مدلیابی معادلات ساختاری استفاده شد. با توجه به برابری تعداد نشانگرها، متغیرهای مکنون و مسیرها در مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری، شاخص‌های برازندگی مشابهی به دست آمد. بدین ترتیب چنین نتیجه‌گیری شد که مدل ساختاری با داده‌های گردآوری شده برازش قابل قبول دارد.

جدول ۵. ضرایب مسیر کل، مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرهای پژوهش در مدل ساختاری

ضرایب مسیر	b	S.E	β	p
دلستگی به همسالان ← مهار هیجانی	-۰/۱۴۴	۰/۰۴۰	-۰/۲۲۵	۰/۰۰۱
دلستگی به والدین ← مهار هیجانی	-۰/۲۹۸	۰/۰۴۶	-۰/۵۱۶	۰/۰۰۱
مهار هیجانی ← اضطراب اجتماعی	۱/۴۴۰	۰/۳۳۸	۰/۴۲۳	۰/۰۰۱
ضریب مسیر مستقیم دلستگی به همسالان ← اضطراب اجتماعی	-۰/۲۵۳	۰/۱۳۸	-۰/۱۱۶	۰/۰۸۶
ضریب مسیر مستقیم دلستگی به والدین ← اضطراب اجتماعی	-۰/۳۰۹	۰/۱۷۶	-۰/۱۵۷	۰/۱۰۰
ضریب مسیر غیرمستقیم دلستگی به همسالان ← اضطراب اجتماعی	-۰/۲۰۸	۰/۰۸۳	-۰/۰۹۵	۰/۰۰۱
ضریب مسیر غیرمستقیم دلستگی به والدین ← اضطراب اجتماعی	-۰/۴۲۹	۰/۱۲۸	-۰/۲۱۸	۰/۰۰۱
ضریب مسیر کل دلستگی به همسالان ← اضطراب اجتماعی	-۰/۴۶۰	۰/۱۱۸	-۰/۲۱۱	۰/۰۰۱
ضریب مسیر کل دلستگی به والدین ← اضطراب اجتماعی	-۰/۷۳۷	۰/۱۱۶	-۰/۳۷۶	۰/۰۰۱

جدول ۵ نشان می‌دهد که ضریب مسیر کل بین دلستگی به همسالان ($\beta = -0/211, P < 0/01$) از یک سو و دلستگی به والدین ($\beta = -0/376, P < 0/01$) از سوی دیگر با اضطراب اجتماعی منفی و معنادار است. ضریب مسیر بین مهار هیجانی و اضطراب اجتماعی مثبت و معنادار می‌باشد ($\beta = 0/423, P < 0/01$). ضریب مسیر غیرمستقیم بین دلستگی به همسالان ($\beta = -0/095, P < 0/01$) و والدین ($\beta = -0/218, P < 0/01$) با اضطراب اجتماعی منفی و معنادار می‌باشد. این مطلب بیانگر آن است که مهار هیجانی در نوجوانان رابطه بین دلستگی به والدین و همسالان با اضطراب اجتماعی را به صورت منفی و معنادار میانجی‌گری می‌کند.

شکل ۲. پارامترهای استاندارد در مدل ساختاری پژوهش

مدل ساختاری پژوهش در شکل ۲ نشان می‌دهد که دلبستگی به والدین، دلبستگی به همسالان و مهار هیجانی در مجموع ۳۵ درصد از واریانس اضطراب اجتماعی را در نوجوانان تبیین می‌کنند.

۴. بحث و نتیجه‌گیری

هدف این مطالعه بررسی نقش واسطه‌ای مهار هیجانی در تبیین رابطه علی بین دلبستگی به والدین و همسالان با اضطراب اجتماعی در نوجوانان بود که از طریق پنج فرضیه مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج فرضیه اول نشان داد، دلبستگی به والدین، اضطراب اجتماعی را در نوجوانان پیش‌بینی می‌کند و هر سه مؤلفه دلبستگی به والدین با مؤلفه‌های سه‌گانه اضطراب اجتماعی همبستگی معکوس دارند. این یافته با مطالعه مینینگ، دیکسون، پالمیر-کلاوس، کانلیف و تیلور (۲۰۱۷) و صارمی و حقیقت (۱۳۹۷) همسو است که در تبیین آن می‌توان به اهمیت تجارب اشخاص از روابط با نمادهای اولیه دلبستگی اشاره کرد. این تجارب در یک الگوی درونی کدگذاری می‌شوند که بازتابی از امنیت یا ناامنی، دلبستگی‌ها و پیوستگی‌ها و سبک‌های رابطه و کاوشی است که فرد آموخته است. این بازتابی درونی، باید به‌طور ایده‌آل پایدار بماند زیرا بدون یک پایگاه امن کافی، احساس اضطرابی پدید می‌آید که فرصت کاوش را از فرد می‌گیرد (گومز، ۱۹۹۷) و عملکرد اجتماعی را از طریق احساس تنهایی و اضطراب اجتماعی مختل می‌کند (فرانسون و همکاران، ۲۰۱۶). از آنجاکه دوره نوجوانی با افزایش مشکلات رفتاری و ناسازگاری‌های روان‌شناختی همراه می‌شود، هر چه دلبستگی نایمن به والدین قوی‌تر باشد بروز ناسازگاری روان‌شناختی نیز افزایش می‌یابد (چن، سانگ، چن و ونگ، ۲۰۱۸) اما دلبستگی ایمن به والدین این توانایی را دارد تا از

1- Manning, Dickson, Palmier-Claus, Cunliffe & Taylor

2- Chen, Sung, Chen & Wang

طریق قدرت بخشیدن به عوامل درون فردی، موجب سازگاری بیشتر فرد شده و نقشی بنیادی در کاهش روان رنجوری و اضطراب اجتماعی ایفا کند (یانگ و همکاران، ۲۰۱۹؛ یو، لیو، سانگ، فن و ژانگ، ۲۰۲۰).

بر اساس نتایج فرضیه دوم، دلبستگی به همسالان با اضطراب اجتماعی در نوجوانان همبستگی معکوس دارد که این یافته با پژوهش چیو، کلارک و لی (۲۰۲۱) و ویموت و همکاران (۲۰۱۹) همسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان به اهمیت الگوی درونی دلبستگی در طی دوره‌های مختلف زندگی اشاره کرد. در طی نوجوانی افراد رفتارهای دلبستگی خود را از خانواده به سوی همسالان هدایت می‌کنند (گومز، ۱۹۹۷). از آنجاکه در این دوره از رشد، خودمختاری و رفتارهای مشارکتی رابطه‌ای متقابل با دلبستگی ایمن و تعاملات دوستانه با همسالان دارد (آلن، گراند، تن و لوب، ۲۰۱۸)، دلبستگی نایمن به همسالان با کاهش عزت نفس و تجربیات ناخوشایند در روابط نوجوانان همراه می‌شود (جو و لی، ۲۰۱۸) که رابطه منحصربه‌فردی با علائم اضطراب اجتماعی دارد (ویموت و همکاران، ۲۰۱۹).

در پژوهش حاضر مؤلفه ارتباط در دلبستگی به همسالان تنها با مؤلفه اجتناب در اضطراب اجتماعی همبستگی داشت و با مؤلفه‌های ترس و علائم فیزیولوژیک دارای رابطه معنادار نبود. در این راستا می‌توان به مطالعه گوریس (۲۰۱۶) اشاره کرد که بر اساس بررسی ارتباط مشکلات درونی سازی با روابط نزدیک همسالان اذعان داشت، شدت افسردگی جوانان، بیشتر با ابعاد بیگانگی و اعتماد به همسالان مرتبط می‌باشد درحالی‌که ارتباط با همسالان رابطه ضعیف‌تری با افسردگی دارد. در واقع پذیرش همسالان نمی‌تواند به‌تنهایی نقشی در اضطراب اجتماعی نوجوانان داشته باشد بلکه ابعاد عملکردی همسالان از جمله کیفیت دوستی، طرد و قربانی شدن هستند که امکان تجربه اضطراب اجتماعی در آینده را تحت تأثیر قرار می‌دهند (چیو، کلارک و لی، ۲۰۲۱). مسئله دیگری که در افراد مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی بسیار برجسته است، تمایل کمتر به شرکت در حوزه‌های بین فردی (بلی و همکاران، ۲۰۲۱) و مهارت اندک در سازگاری با همسالان است (رودباو و همکاران، ۲۰۱۴) که وقتی با تجارب ناخوشایند در این زمینه همراه می‌شود اجتناب اجتماعی را بیشتر از سایر مؤلفه‌ها تحت الشعاع قرار می‌دهد (مارتینز-مونتیاگودو، دلگادو، اینگلس و اسکورتل، ۲۰۲۰).

نتایج فرضیه سوم حاکی از آن بود که مهار هیجانی در نوجوانان با اضطراب اجتماعی همبستگی معنادار دارد. همچنین مؤلفه‌های نشخوارگری و بازداری هیجانی به صورت مستقیم و مؤلفه‌های کنترل خوش‌خیم و کنترل پرخاشگری به صورت معکوس پیش‌بینی کننده اضطراب اجتماعی بودند. این یافته‌ها با پژوهش گودمن، کاشدان و امام اقلو (۲۰۲۰) درباره همبستگی بالای مهار هیجان با اختلال اضطراب اجتماعی و همچنین با نتایج تحقیق گلمبک و همکاران (۲۰۲۰) و ساکل-پامر و همکاران (۲۰۱۹) در زمینه نقش پیش‌بینی کننده راهبردهای مهار هیجان در اختلال اضطراب اجتماعی نوجوانان همسو می‌باشد. با توجه به این که مهار عاطفی خوب، به‌منزله استفاده کمتر راهبردهای اجتنابی و به‌کارگیری موفق‌تر راهبردهای انطباقی تنظیم هیجان می‌باشد (اشوایزر، گاتلیب و بلیکمور، ۲۰۲۰)، کنترل خوش‌خیم با استرس ادراک شده و شکایت‌های سلامتی معدودتری همراه می‌گردد (لاک و بیسپا، ۱۹۹۹) اما خشمی که به‌طور مناسب مورد حل و فصل قرار نگرفته باشد، از طریق سرکوب و نشخوار بیشتر موجب آسیب‌پذیری شخص در رویارویی با علائم اضطرابی می‌شود (کیم، پارک و پارک، ۲۰۱۹). بنابراین انطباق‌پذیری هیجانی در پاسخ به محرک‌های اجتماعی دائماً در حال تغییر از ملزومات سازگاری سالم تلقی می‌گردد (گرین و مالچی، ۲۰۰۶) که در نوجوانی به علت کاهش توانایی مهار عاطفی، دچار نقص می‌شود (اشوایزر، گاتلیب و بلیکمور، ۲۰۲۰) و بهزیستی روانی-اجتماعی نوجوانان را از طریق راهبردهای ناسازگارانه‌ای همچون سرکوب، نشخوارگری و اجتناب به خطر می‌اندازد (چرونسکی و هانت، ۲۰۱۹). وقتی این تمایلات اجتنابی به حوزه‌های بین فردی نیز

1. Yu, Liu, Song, Fan & Zhang

2. Allen, Grande Tan & Loeb

3. Rodebaugh et al.

4. Martínez-Monteaudo, Delgado, Inglés & Escortell

5. Sackl-Pammer et al.

6. Lok & Bishop

7. Kim, Park & Park

8. Green & Malhi

گسترش یابد، بستر مناسبی را برای بروز علائم اضطراب اجتماعی ایجاد می‌کند (بلی و همکاران، ۲۰۲۱) زیرا مهار هیجان افراطی، موجب کمبود انعطاف‌پذیری هیجانی شده و اضطراب اجتماعی را افزایش می‌دهد (گودمن، کاشدان و امام اقلو، ۲۰۲۱). بدین ترتیب ترجیح راهبردهای ناکارآمدی از قبیل کناره‌گیری، نشخوارگری، بازداری هیجانی و اجتناب اجتماعی، با مختل ساختن عملکرد تنظیم هیجان، موجب تشدید علائم اضطراب اجتماعی می‌گردند (ساکل - پامر و همکاران، ۲۰۱۹؛ گلمبک و همکاران، ۲۰۲۰؛ اسماعیلیان، محمدخانی و حسنی، ۱۴۰۰).

بر اساس نتایج فرضیه چهارم، دلبستگی کمتر به والدین از طریق افزایش مهار هیجانی، اضطراب اجتماعی نوجوانان را افزایش می‌دهد. این یافته با پژوهش لوچک و همکاران (۲۰۲۱) و غضنفری و ندری (۱۳۹۸) در زمینه نقش واسطه‌ای بد تنظیمی هیجان در دلبستگی به والدین با اضطراب اجتماعی در جوانان و نوجوانان همسو است. در تبیین این یافته به شکل‌گیری تنظیم هیجان در طی نوجوانی اشاره می‌کنیم که همراه با تکامل مناطق پیشانی مغزی رخ می‌دهد و در صورت بافت هیجانی مثبت خانوادگی (هرد، کینگ - کازس و کیم - اسپون، ۲۰۲۰) و واکنش‌های حمایتی مادر در طی کودکی، شایستگی‌های اجتماعی (پری، دالر، کالکینز، کین و شاناهان، ۲۰۲۰) و تنظیم هیجان سالم‌تری را در سال‌های نوجوانی به دنبال خواهد داشت (هرد، کینگ - کازس و کیم - اسپون، ۲۰۲۰). بر اساس نظریه دلبستگی درباره تنظیم هیجان، با شناخت سبک دلبستگی و راهبردهای تنظیم هیجان در گروه‌های مختلف می‌توانیم تفاوت‌های فردی اشخاص در عملکرد اجتماعی - هیجانی را بهتر بشناسیم (گاردنر، زیمر - گمبک و کمپبل، ۲۰۲۰). برای مثال هرچقدر میزان دلبستگی نایمن‌تر باشد، با ایجاد بد تنظیمی هیجانی امکان ابتلا به اختلالات اضطرابی، وسواسی و افسردگی را افزایش داده (بشارت و همکاران، ۱۳۹۷) و نوجوانان را با مشکلات رفتاری و هیجانی بیشتری مواجه می‌سازد (پورمحسنی کلوری، ایرانی کلور و طهرانی زاده، ۱۳۹۴). از این رو وقتی مسیر تنظیم هیجان در مقابله با تهدیدهای هیجانی از طریق راهبردهای نشخوارگری و کناره‌گیری صورت بگیرد، پیامدهای رشدی ناخوشایندی را برای افراد دلبسته نایمن به همراه خواهد داشت (گاردنر، زیمر - گمبک و کمپبل، ۲۰۲۰)؛ به طوری که با کاهش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی و به کارگیری بیشتر راهبردهای فاصله‌گیری، زمینه‌های ابتلا به اختلال اضطراب اجتماعی را فراهم می‌سازد (یو و همکاران، ۲۰۲۰؛ شارف، کرنز، روسو و کوینسون - بارن، ۲۰۱۶).

نتایج فرضیه آخر این مطالعه نشان داد، دلبستگی کمتر به همسالان از طریق افزایش مهار هیجانی بر اضطراب اجتماعی نوجوانان تأثیر می‌گذارد. این یافته با مطالعه لیندزی^۴ (۲۰۲۱) در زمینه نقش واسطه‌ای سرکوب هیجان بین رابطه با همسالان و مشکلات درونی سازی نوجوانان همسو می‌باشد. با توجه به این که در دوران نوجوانی دلبستگی به خانواده بیشتر به سوی همسالان متمایل می‌شود (گومز، ۱۹۹۷)، پیامدهای مثبت دلبستگی به والدین در نمو یافتگی هیجانی، از طریق دلبستگی ایمن به همسالان تحقق می‌یابد (شکراله زاده، سید موسوی، زاده محمدی و نصیری هانیس، ۱۳۹۶). روابط همسالان به ویژه روابط دوستانه، اهمیت ویژه‌ای در خودارزیابی نوجوانان دارد (لیندزی، ۲۰۲۱). بنابراین حمایت اجتماعی و شایستگی هیجانی از جمله پشتیبان‌های بهزیستی فردی در دوران نوجوانی محسوب می‌گردند و راهبردهای انطباقی‌تر تنظیم هیجان، میانجی حمایت اجتماعی و بهزیستی روانی در این دوران هستند (لی، یاو و لئو، ۲۰۲۱). از سوی دیگر نوجوانانی که از رضایت و حمایت اجتماعی کمتری برخوردارند، در مقابله با تجارب ناخوشایند خود با همسالان از سرکوب هیجان بیشتری استفاده می‌کنند (چرونسکی و هانت، ۲۰۱۸) که زمینه‌ساز مشکلات درونی سازی نوجوانان از طریق ابراز عاطفی کمتر به دوستان و همسالان است (لیندزی، ۲۰۲۱). در نهایت وقتی دلبستگی نایمن به همسالان، با راهبردهای ناکارآمد مهار هیجان از قبیل سرکوب، کناره‌گیری و نشخوار فکری که از روش‌های مقابله‌ای معمول در افراد مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی

1. Perry, Dollar, Calkins, Keane & Shanahan

2. distancing strategies

3. Scharf, Kerns, Rousseau & Kivenson-Baron

4. Lindsey

5. Li, Yao & Liu

است توأم می‌شود، امکان مقابله موفقیت‌آمیز با موقعیت‌های تهدیدکننده روابط را از فرد می‌گیرد (گیرمه و همکاران، ۲۰۲۱؛ گودمن، کاشدان و امام اقلو، ۲۰۲۱) و باید به‌عنوان یک عامل رشدی در طی نوجوانی مورد توجه بیشتری واقع گردد.

نتایج این مطالعه به اهمیت نقش دلبستگی به والدین و همسالان به‌عنوان نماد دلبستگی در دوران نوجوانی تأکید می‌ورزد و نشان می‌دهد که می‌توان علائم اضطراب اجتماعی نوجوانان را با توجه به میزان دلبستگی به والدین و همسالان و سبک‌های مهار هیجانی آن‌ها تبیین کرد. از آنجا که تاکنون مطالعات چندانی در حوزه تأثیر دلبستگی به همسالان در تنظیم هیجان و اضطراب اجتماعی نوجوانان صورت نگرفته، این مطالعه تلویحات کاربردی ارزشمندی برای خانواده درمانگران و مشاوران مدارس دارد که می‌توانند از آن جهت تدوین برنامه‌های مناسب برای نوجوانان در معرض اضطراب اجتماعی و والدینشان بهره بگیرند و نقشی مؤثر در جلوگیری از پیامدهای ناگوار اضطراب اجتماعی داشته باشند. با این حال پژوهش حاضر دارای محدودیت‌هایی از جمله غیر بالینی بودن نمونه‌ها و به‌کارگیری ابزارهای خود گزارش دهی برای ارزیابی بود که تعمیم‌پذیری یافته‌ها را کاهش می‌دهد. پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده پژوهشگران برای بررسی علائم اضطراب اجتماعی، علاوه بر ابزارهای خود گزارش دهی پرسشنامه، از سایر ابزارها مانند مصاحبه بالینی و گزارش دهی دیگران نیز استفاده کنند؛ علاوه بر این پیشنهاد می‌شود نقش متغیرهای روان‌شناختی دیگری از قبیل رویدادهای ناگوار زندگی که می‌توانند در اختلال اضطراب اجتماعی نوجوانان نقش داشته باشند مورد ارزیابی قرار گیرند.

۵. ملاحظات اخلاقی

مقاله حاضر مستخرج از رساله دکتری نویسنده اول و مصوب کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال با کد IR.IAU.TNB.REC.1400.046 می‌باشد. در اجرای این مطالعه موازین اخلاقی از جمله رضایت آگاهانه و محرمانه بودن اطلاعات شرکت‌کنندگان رعایت شده است.

۶. حمایت مالی، تقدیر و تشکر

اجرای این پژوهش بدون دریافت کمک‌های مالی انجام شده است. نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از همکاری و مساعدت تمامی شرکت‌کنندگان و ارگان‌های وابسته به آموزش و پرورش شهر تهران سپاسگزاری کنند.

۷. تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند، پژوهش حاضر هیچ‌گونه تعارض منافی ندارد.

منابع

- اسماعیلیان، م.، محمدخانی، ش.، و حسنی، ج. (۱۴۰۰). الگوی معادلات ساختاری مهارت‌های ذهن‌آگاهی، تنظیم هیجان و حساسیت اضطرابی با اضطراب اجتماعی نوجوانان. *دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی*، ۲۲(۱)، ۱۳۴-۱۲۱. <https://doi.org/10.30486/jsrp.2020.548142.0>
- بشارت، م. ع.، رنجبر شیرازی، ف.، حافظی، ا.، و رنجبری، ت. (۱۳۹۷). دشواری تنظیم هیجان و سبک‌های دلبستگی در نمونه‌های بیمار و بهنجار. *اندیشه و رفتار در روان‌شناسی بالینی*، ۱۳(۴۷)، ۸۷-۷۷. https://jtbcpr.roudehen.iau.ir/article_1426.html
- پورمحسنی کلوری، ف.، ایرانی کلور، س. ع.، و طهرانی زاده، م. (۱۳۹۴). بررسی و مقایسه نقش سبک‌های دلبستگی و راهبردهای تنظیم هیجان در پیش‌بینی مشکلات رفتاری - هیجانی نوجوانان شبه خانواده و غیر شبه خانواده. *خانواده پژوهی*، ۱۱(۴)، ۵۱۲-۴۹۱. https://jfr.sbu.ac.ir/article_96784.html
- حسنوند عموزاده، م. (۱۳۹۵). بررسی روایی و پایایی مقیاس هراس اجتماعی در میان دانشجویان مبتلا به اضطراب اجتماعی. *مجله دانشگاه علوم پزشکی مازندران*، ۲۶(۱۳۹)، ۱۷۷-۱۶۶. <http://jmums.mazums.ac.ir/article-1-8146-fa.html>
- حیدری زاده، ن.، فرج الهی، م.، و اسماعیلی، ز. (۱۳۹۶). ویژگی‌های اپیدمیولوژی و بالینی اختلال اضطراب اجتماعی در دانش‌آموزان شهر کرمانشاه: مطالعه

مقطعی. *مجله اپیدمیولوژی ایران*، ۱۱۳(۱)، ۵۲-۵۹. <http://irje.tums.ac.ir/article-1-5691-fa.htm>

راه پیمان، س.، و شیخ الاسلامی، ر. (۱۳۹۵). نقش واسطه‌ای هویت معنوی در رابطه بین دلبستگی به والدین و همسالان با تاب‌آوری. *روانشناسی معاصر*، ۱۱(۱)، ۴۷-۶۲. <http://bjcp.ir/article-1-823-fa.html>

رستمی، س.، و جوکار، ب. (۱۳۹۶). رابطه افتراقی دلبستگی به والدین و همسالان در پیش‌بینی تجربه هیجان‌های شرم و گناه در نوجوانان دختر و پسر. *پژوهش در سلامت روان‌شناختی*، ۱۱(۴)، ۳۰-۱۶. <https://rph.khu.ac.ir/article-1-2533-fa.htm>

ساعدی، ف.، و اقدسی، ع. ن. (۱۳۹۷). رابطه سبک‌های سه‌گانه دلبستگی با افسردگی و اضطراب در بین دانش‌آموزان دختر پایه هفتم و هشتم شهر تبریز. *زن و مطالعات خانواده*، ۱۱(۴۰)، ۱۸۹-۱۶۵. https://jwsf.tabriz.iau.ir/article_666612.html

شکراله زاده، م.؛ سید موسوی، پ. س.؛ زاده محمدی، ع.، و نصیری هانیس، غ. (۱۳۹۶). نقش میانجی‌گر دلبستگی به همسالان در رابطه بین دلبستگی به پدر و مادر و نمودار دلبستگی هیجانی نوجوانان. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۱۱(۳)، ۲۳۵-۲۱۵. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.20084331.1396.11.3.4>

صارمی، ن.، و حقیقت، س. (۱۳۹۷). مقایسه سبک‌های دلبستگی و مشکلات هیجانی در دانشجویان دختر مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی و دانشجویان عادی. *فصلنامه روان‌شناسی تحلیلی شناختی*، ۹(۳۵)، ۹۹-۸۹. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.28222476.1397.9.35.7.5>

غضنفری، ف.، و ندری، م. (۱۳۹۸). تدوین مدل سبب‌شناسی اختلال اضطراب اجتماعی نوجوانان بر اساس مؤلفه‌های حساسیت اضطرابی، تنظیم هیجانی منفی و سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی و دوسوگرا با نقش میانجی راهبرد مقابله هیجان‌مدار. *مطالعات روان‌شناسی بالینی*، ۹(۳۵)، ۹۷-۱۳۰. <https://doi.org/10.22054/jcps.2019.41584.2124>

کاف، ت.، و مارکولایدز، ج. ا. (۱۳۹۳). مبانی مدل‌یابی معادلات ساختاری. ترجمه بلال ایزانلو، محسن دهقانی و مجتبی حبیبی عسگر آباد. تهران: رشد. (تاریخ انتشار اثر اصلی، ۲۰۰۶)

نامدار، ا.، سراییان، س.، و ذبیحی حساری، ن. خ. (۱۳۹۸). رابطه کنترل هیجان و نظم جویی هیجان با رضایت زناشویی در زوجین ۲۰-۴۵ ساله. *مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد*، ۶۲(ویژه روان‌شناسی)، ۶۲۳-۶۱۴. <https://doi.org/10.22038/mjms.2020.15524>

References

- Aldao, A., Jazaieri, H., Goldin, P. R., & Gross, J. J. (2014). Adaptive and maladaptive emotion regulation strategies: Interactive effects during CBT for social anxiety disorder. *Journal of Anxiety Disorders*, 28(4), 382-389. <https://doi.org/10.1016/j.janxdis.2014.03.005>
- Allen, J. P., Grande, L., Tan, J., & Loeb, E. (2018). Parent and peer predictors of change in attachment security from adolescence to adulthood. *Child Development*, 89(4), 1120-1132. <https://doi.org/10.1111/cdev.12840>
- Alsamghan A. S. (2021). Social anxiety symptoms and quality of life of secondary school students of Abha, Saudi Arabia. *The Journal of Genetic Psychology*, 182(1), 18-30. <https://doi.org/10.1080/00221325.2020.1837065>
- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders*, 5th edn. American Psychiatric Publishing. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1176/appi.books.9780890425596>
- Andromahi, N., & Dimitar, B. (2014). Gender differences in young adults with social phobia. *International Neuropsychiatric Disease Journal*, 2(2), 78-84. <https://doi.org/10.9734/INDJ/2014/6494>
- Armsden, G. C., & Greenberg, M. T. (1987). The inventory of parent and peer attachment: Individual differences and their relationship to psychological well-being in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 16(5), 427-454. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1007/BF02202939>
- Besharat, M. A., Ranjbar Shirazi, F., Hafezi, E., & Ranjbari, T. (2019). Emotion regulation difficulties and attachment styles in patients and normal samples. *Thoughts and Behavior in Clinical Psychology*, 13(47), 77-87. https://jtbcj.roudehen.iau.ir/article_1426.html (in Persian).
- Blay, Y., Keshet, H., Friedman, L., & Gilboa-Schechtman, E. (2021). Interpersonal motivations in social anxiety: Weakened approach and intensified avoidance motivations for affiliation and social-rank. *Personality and Individual Differences*, 170, 110449. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110449>
- Brenning, K., Soenens, B., Vansteenckiste, M., De Clercq, B., & Antrop, I. (2022). Emotion regulation as a transdiagnostic risk factor for (non)clinical adolescents' internalizing and externalizing psychopathology:

- investigating the intervening role of psychological need experiences. *Child Psychiatry and Human Development*, 53(1), 124-136. <https://doi.org/10.1007/s10578-020-01107-0>
- Chen, C. J., Sung, H. C., Chen, Y. C., & Wang, C. H. (2018). An investigation of the factors related to low parent-adolescent attachment security in Taiwan. *Journal of the American Psychiatric Nurses Association*, 24(4), 332-342. <https://doi.org/10.1177/1078390317727596>
- Chervonsky, E., & Hunt, C. (2018). Emotion suppression and reappraisal associated with bullying involvement and other social outcomes in young adults. *Social Psychology of Education: An International Journal*, 21(4), 849-873. <https://doi.org/10.1007/s11218-018-9440-3>
- Chervonsky, E., & Hunt, C. (2019). Emotion regulation, mental health, and social wellbeing in a young adolescent sample: A concurrent and longitudinal investigation. *Emotion*, 19(2), 270-282. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/emo0000432>
- Chiu, K., Clark, D. M., & Leigh, E. (2021). Prospective associations between peer functioning and social anxiety in adolescents: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, 279, 650-661. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.10.055>
- Connor, K. M., Davidson, J. R., Churchill, L. E., Sherwood, A., Foa, E., & Weisler, R. H. (2000). Psychometric properties of the social phobia inventory (SPIN). New self-rating scale. *The British Journal of Psychiatry: The Journal of Mental Science*. 176(4), 379-386. <https://doi.org/10.1192/bjp.176.4.379>
- Crittenden P. M. (2017). Gifts from Mary Ainsworth and John Bowlby. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 22(3), 436-442. <https://doi.org/10.1177/1359104517716214>
- Esmailian, M., Mohamadkhani, S., & Hasani, J. (2021). Structural equation modeling of mindfulness skills, emotion regulation and anxiety sensitivity with social anxiety in Adolescent. *Knowledge & Research in Applied Psychology*, 22(1), 121-134. <https://doi.org/10.30486/jsrp.2020.548142.0> (in Persian).
- Farmer, A. S., & Kashdan, T. B. (2012). Social anxiety and emotion regulation in daily life: spillover effects on positive and negative social events. *Cognitive Behaviour Therapy*, 41(2), 152-162. <https://doi.org/10.1080/16506073.2012.666561>
- Fernandez S. (2017). Anxiety disorders in childhood and adolescence: A primary care approach. *Pediatric Annals*, 46(6), 213-216. <https://doi.org/10.3928/19382359-20170522-01>
- Fransson, M., Granqvist, P., Marciszko, C., Hagekull, B., & Bohlin, G. (2016). Is middle childhood attachment related to social functioning in young adulthood? *Scandinavian Journal of Psychology*, 57(2), 108-116. <https://doi.org/10.1111/sjop.12276>
- Gardner, A.A., Zimmer-Gembeck, M.J., & Campbell, S.M. (2020). Attachment and emotion regulation: A person-centred examination and relations with coping with rejection, friendship closeness, and emotional adjustment. *The British Journal of Developmental Psychology*, 38(1), 125-143. <https://doi.org/10.1111/bjdp.12310>
- Ghazanfari, F., & Nadri, M. (2019). Developing of the etiology model of adolescent social anxiety disorder based on anxiety sensitivity, negative emotional regulation and anxiety and ambivalent attachment style with mediating role of emotional-focused coping strategy. *Clinical Psychology Studies*, 9(35), 97-130. <https://doi.org/10.22054/jcps.2019.41584.2124> (in Persian).
- Girme, Y. U., Jones, R. E., Fleck, C., Simpson, J. A., & Overall, N. C. (2021). Infants' attachment insecurity predicts attachment-relevant emotion regulation strategies in adulthood. *Emotion*, 21(2), 260-272. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/emo0000721>
- Golombek, K., Lidle, L., Tuschen-Caffier, B., Schmitz, J., & Vierrath, V. (2020). The role of emotion regulation in socially anxious children and adolescents: A systematic review. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 29(11), 1479-1501. <https://doi.org/10.1007/s00787-019-01359-9>
- Gomez, L. (1997). *An introduction to object relations*. New York University Press. <https://psycnet.apa.org/record/1997-08696-000>
- Goodman, F. R., Kashdan, T. B., & İmamoğlu, A. (2021). Valuing emotional control in social anxiety disorder: A multimethod study of emotion beliefs and emotion regulation. *Emotion*, 21(4), 842-855. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/emo0000750>
- Correse, A. (2016). Peer attachment and youth internalizing problems: A meta-analysis. *Child & Youth Care Forum*, 45(2), 177-204. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1007/s10566-015-9333-y>

- Green, M. J., & Malhi, G. S. (2006). Neural mechanisms of the cognitive control of emotion. *Acta Neuropsychiatrica*, 18(3-4), 144-153. <https://doi.org/10.1111/j.1601-5215.2006.00149.x>
- Hassanvand Amouzadeh, M. (2016). Validity and reliability of social phobia inventory in students with social anxiety. *J Mazandaran Univ Med Sci*, 26(139), 166-177. <https://jmums.mazums.ac.ir/article-1-8146-en.html> (in Persian).
- Heidarizadeh, N., Farajollahi, M., & Esmaeili, Z. (2017). Epidemiology and clinical characteristics of social anxiety disorder in students in Kermanshah, Iran. *Iranian Journal of Epidemiology*, 13(1), 13(1), 60-67. <http://irje.tums.ac.ir/article-1-5691-en.html> (in Persian).
- Heidarizadeh, N., Farajollahi, M., & Esmaeili, Z. (2017). Epidemiology and clinical characteristics of social anxiety disorder in students in Kermanshah, Iran. *Iranian Journal of Epidemiology*, 13(1), 13(1), 60-67. <http://irje.tums.ac.ir/article-1-5691-en.html> (in Persian).
- Herd, T., King-Casas, B., & Kim-Spoon, J. (2020). Developmental changes in emotion regulation during adolescence: Associations with socioeconomic risk and family emotional context. *Journal of Youth and Adolescence*, 49(7), 1545-1557. <https://doi.org/10.1007/s10964-020-01193-2>
- Ju, S., & Lee, Y. (2018). Developmental trajectories and longitudinal mediation effects of self-esteem, peer attachment, child maltreatment and depression on early adolescents. *Child Abuse & Neglect*, 76, 353-363. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2017.11.015>
- Kim, J. E., Park, J. H., & Park, S. H. (2019). Anger suppression and rumination sequentially mediates the effect of emotional labor in Korean nurses. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(5), 799. <https://doi.org/10.3390/ijerph16050799>
- Knappe, S., Sasagawa, S., & Creswell, C. (2015). Developmental epidemiology of social anxiety and social phobia in adolescents. In: Ranta, K., La Greca, A., Garcia-Lopez, L.J., Marttunen, M. (eds). *Social anxiety and phobia in adolescents: Development, manifestation and intervention strategies*, 39-70. Springer International Publishing: London. https://psycnet.apa.org/doi/10.1007/978-3-319-16703-9_3
- Lewczuk, K., Kobylińska, D., Marchlewska, M., Krysztofiak, M., Glica, A., & Moiseeva, V. (2021). Adult attachment and health symptoms: The mediating role of emotion regulation difficulties. *Current Psychology*, 40(4), 1720-1733. <https://doi.org/10.1007/s12144-018-0097-z>
- Li, J., Yao, M., & Liu, H. (2021). From social support to adolescents' subjective well-being: the mediating role of emotion regulation and prosocial behavior and gender difference. *Child Indicators Research*, 14(1), 77-93. <https://doi.org/10.1007/s12187-020-09755-3>
- Lindsey E. W. (2021). Emotion regulation with parents and friends and adolescent internalizing and externalizing behavior. *Children*, 8(4), 299. <https://doi.org/10.3390/children8040299>
- Lok, C. F., & Bishop, G. D. (1999). Emotion control, stress, and health. *Psychology and Health*, 14(5), 813-827. <https://doi.org/10.1080/08870449908407349>
- Manning, R. P., Dickson, J. M., Palmier-Claus, J., Cunliffe, A., & Taylor, P. J. (2017). A systematic review of adult attachment and social anxiety. *Journal of Affective Disorders*, 211, 44-59. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2016.12.020>
- Martínez-Monteaquedo, M. C., Delgado, B., Inglés, C. J., & Escortell, R. (2020). Cyberbullying and social anxiety: A latent class analysis among Spanish adolescents. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(2), 406. <https://doi.org/10.3390/ijerph17020406>
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2019). Attachment orientations and emotion regulation. *Current Opinion in Psychology*, 25, 6-10. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2018.02.006>
- Namdar, A., Sarabian, S., & zabihi hesari, N. K. (2020). Relationship between emotional control and marital satisfaction in 20 to 45 years old boy. *Medical Journal of Mashhad University of Medical Sciences*, 62(5.1), 614-623. <https://doi.org/10.22038/mjms.2020.15524> (in Persian).
- Norton, A., & Abbott, M. (2017). The role of environmental factors in the aetiology of social anxiety disorder: A review of the theoretical and empirical literature. *Behaviour Change*, 34(2), 76-97. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1017/bec.2017.7>

- Oldfield, J., Humphrey, N., & Hebron, J. (2016). The role of parental and peer attachment relationships and school connectedness in predicting adolescent mental health outcomes. *Child and Adolescent Mental Health*, 21(1), 21-29. <https://doi.org/10.1111/camh.12108>
- Perry, N. B., Dollar, J. M., Calkins, S. D., Keane, S. P., & Shanahan, L. (2020). Maternal socialization of child emotion and adolescent adjustment: Indirect effects through emotion regulation. *Developmental Psychology*, 56(3), 541-552. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/dev0000815>
- Pourmohseni Koluri, F., Irani Kolor, S. A., & Tehranizade, M. (2015). The role of attachment styles and emotion regulation strategies in prediction of emotional-behavioral problems in foster care and non-foster care adolescents. *Journal of Family Research*, 11(4), 491-512. https://jfr.sbu.ac.ir/article_96784.html (in Persian).
- Rahpeima, S., & Sheykhholeslami, R. (2016). The mediating role of spiritual identity on the relationship between parent and peer attachment with resilience. *Contemporary Psychology*, 11(1), 47-62. <http://bjcp.ir/article-1-823-en.html> (in Persian).
- Raykov, T., & Marcoulides, G. A. (2006). A first course in structural equation modeling. (Translated by: B. Izanlo, M. Dehghani, & M. Habibi Asgarabad). Tehran: Roshd (Original work published 2006). (in Persian).
- Rodebaugh, T. L., Lim, M. H., Fernandez, K. C., Langer, J. K., Weisman, J. S., Tonge, N., Levinson, C. A., & Shumaker, E. A. (2014). Self and friend's differing views of social anxiety disorder's effects on friendships. *Journal of Abnormal Psychology*, 123(4), 715-724. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/abn0000015>
- Roger, D., & Najarian, B. (1989). The construction and validation of a new scale for measuring emotion control. *Personality and Individual Differences*, 10(8), 845-853. [https://doi.org/10.1016/0191-8869\(89\)90020-2](https://doi.org/10.1016/0191-8869(89)90020-2)
- Roger, D., de Scremin, L. G., Borril, J., & Forbes, A. (2011). Rumination, inhibition and stress: The construction of a new scale for assessing emotional style. *Current Psychology*, 30(3), 234-244. <https://doi.org/10.1007/s12144-011-9117-y>
- Rostami, S., & Jekar, B. (2018). Differential relationship between components of attachment (parent and peer) in predicting emotional experiences of shame and guilt feelings in male and female adolescents. *Journal of Research in psychological Health*, 11(4), 16-30. <https://rph.khu.ac.ir/article-1-2533-en.html> (in Persian).
- Sackl-Pammer, P., Jahn, R., Özlü-Erkilic, Z., Pollak, E., Ohmann, S., Schwarzenberg, J., Plener, P., & Akkaya-Kalayci, T. (2019). Social anxiety disorder and emotion regulation problems in adolescents. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*, 13(1), 1-12. <https://doi.org/10.1186/s13034-019-0297-9>
- Saedi, F., & Aghdasi, A. N. (2018). Relationship between three styles of attachment with depression and anxiety among Tabriz's seventh and eighth grade girl students. *Women and Family Studies*, 11(40), 165-189. https://jwsf.tabriz.iau.ir/article_666612.html (in Persian).
- Saremi, N., & Haghighat, S. (2019). Comparison of attachment style and emotional problems in female students with social anxiety disorder and normals. *Journal of Analytical-Cognitive Psychology*, 9(35), 89-99. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.28222476.1397.9.35.7.5> (in Persian).
- Schäfer, J. Ö., Naumann, E., Holmes, E. A., Tuschen-Caffier, B., & Samson, A. C. (2017). Emotion regulation strategies in depressive and anxiety symptoms in youth: A meta-analytic review. *Journal of Youth and Adolescence*, 46(2), 261-276. <https://doi.org/10.1007/s10964-016-0585-0>
- Scharf, M., Kerns, K. A., Rousseau, S., & Kivenson-Baron, I. (2016). Mother-child attachment and social anxiety: Associations with friendship skills and peer competence of Arab children. *School Psychology International*, 37(3), 271-288. <https://doi.org/10.1177/0143034316631179>
- Schoeps, K., Mónaco, E., Cotoí, A., & Montoya-Castilla, I. (2020). The impact of peer attachment on prosocial behavior, emotional difficulties and conduct problems in adolescence: The mediating role of empathy. *PLoS one*, 15(1), e0227627. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0227627>
- Schweizer, S., Gotlib, I. H., & Blakemore, S. J. (2020). The role of affective control in emotion regulation during adolescence. *Emotion*, 20(1), 80-86. <https://doi.org/10.1037/emo0000695>
- Shkrollahzadeh, M., Mosavi, P., Ghaffar Nasiri, H., & Alizadeh, M. (2017). Mediating role of attachment to peers in the relationship between attachment to parents and adolescents' emotional maturity. *Journal of Applied Psychology*, 11(3), 215-235. <https://dorl.net/dor/20.1001.1.20084331.1396.11.3.4.5> (in Persian).

- Tassin, C., Reynaert, C., Jacques, D., & Zdanowicz, N. (2014). Anxiety disorders in adolescence. *Psychiatria Danubina*, 26(1), 27-30. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25413507>
- Thompson, R. A. (2011). Emotion and emotion regulation: Two sides of the developing coin. *Emotion Review*, 3(1), 53-61. <https://doi.org/10.1177/1754073910380969>
- Weymouth, B. B., Fosco, G. M., Mak, H. W., Mayfield, K., LoBraico, E. J., & Feinberg, M. E. (2019). Implications of interparental conflict for adolescents' peer relationships: A longitudinal pathway through threat appraisals and social anxiety symptoms. *Developmental Psychology*, 55(7), 1509-1522. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/dev0000731>
- Wu, C. L., Huang, Y. T., Wang, P. Y., & Chen, H. C. (2019). Parent-child attachment as a mediator of the relationship between parenting style and gelotophobia among adolescents. *International Journal of Psychology*, 54(4), 548-556. <https://doi.org/10.1002/ijop.12493>
- Yaffe, Y. (2018). Establishing specific links between parenting styles and the s-anxieties in children: separation, social, and school. *Journal of Family Issues*, 39(5), 1419-1437. <https://doi.org/10.1177/0192513X17710286>
- Young, E. S., Simpson, J. A., Griskevicius, V., Huelsnitz, C. O., & Fleck, C. (2019). Childhood attachment and adult personality: A life history perspective. *Self and Identity*, 18(1), 22-38. <https://doi.org/10.1080/15298868.2017.1353540>
- Yu, Y., Liu, S., Song, M., Fan, H., & Zhang, L. (2020). Effect of parent-child attachment on college students' social anxiety: A moderated mediation model. *Psychological Reports*, 123(6), 2196-2214. <https://doi.org/10.1177/0033294119862981>

Article in